

**Statistikdokumentation for
Frokostordninger i daginstitutioner 2018**

1 Indledning

Statistikkerne belyser børns frokostordninger i daginstitutioner og kan bl.a. anvendes til at sammenligne indholdet af frokostordninger på tværs af kommuner. Statistikken er udarbejdet første gang i 2018 med tal for 2018.

2 Indhold

Denne statistikdokumentation dækker over statistikkerne FROK2 og FROK3. Statistikken FROK 2 er en årlig opgørelse af, hvorvidt daginstitutioner har en frokostordning. Statistikken FROK3 er en årlig opgørelse over indholdet af frokostordninger i daginstitutioner. De to statistikker indeles derudover efter institutionstype, aldersgruppe og kommuner.

2.1 Indholdsbeskrivelse

FROK2 viser andelen i pct. af daginstitutioner med og uden frokostordninger. FROK3 viser indholdet af daginstitutioners frokostordninger, herunder hvor stor en andel af frokostordningen som er økologisk og hvorvidt daginstitutionen tilbyder et vegetarisk eller halalslagtet måltid som supplement til frokostordningen.

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Daginstitutioner grupperes efter alder i: · Daginstitution 0-2 år · Daginstitution 3-5 år

Institutionens ejerform grupperes efter: · Kommunal · Selvejende · Privat · Puljeordning

Hvorvidt daginstitutionen har en frokostordning eller ej (FROK1) indeles efter: · Har en frokostordning · Børnene har selv madpakker med

Indholdet af frokostordninger i daginstitutioner (FROK2) indeles efter · Antal som har 0 – 30 pct. økologi · Antal som har 30-60 pct. økologi · Antal som har 60-90 pct. økologi · Antal som har 90-100 pct. økologi · Antal med tilvalg af halalslagtet kød · Antal med tilvalg af vegetarisk måltid Antal daginstitutioner med frokostordninger i alt

2.3 Sektordækning

Ikke relevant for denne statistik.

2.4 Begreber og definitioner

Daginstitution: En daginstitution består jf. dagtilbudsloven, af en eller flere enheder, som har en fælles ledelse og forældrebestyrelse. En enhed i en daginstitution er en underopdeling af en daginstitution, jf. dagtilbudsloven § 16 b stk. 2. En enhed er bl.a. kendetegnet ved, at forældre i den pågældende enhed har mulighed for at træffe beslutningen om frokostordning. Samtidigt er der et samarbejde i den enkelte almindeligvis fysisk afgrænsede enhed, omkring den daglige opgavevaretagelse med udgangspunkt i den pågældende enheds børne- og personalegrupper.

Forældrearrangeret frokostordning: Frokostordning hvor forældrene har fravalgt frokostordningen og i stedet har arrangeret en frokostordning selv. De forældre, der er med i ordningen betaler til ordningen.

2.5 Enheder

Kommuner

2.6 Population

Daginstitutioner i Danmark.

2.7 Geografisk dækning

Danmark

2.8 Tidsperiode

2018

2.9 Basisperiode

Ikke relevant for denne statistik.

2.10 Måleenhed

Andel i pct.

2.11 Referencetid

Kalenderåret 2018

2.12 Hyppighed

Årlig.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Lov om Danmarks Statistik § 6 og § 8.

2.14 Indberetningsbyrde

Indberetningsbyrden ligger på kommunerne og daginstitutionerne, fordi disse skal besvare en række spørgsmål om deres frokostordninger. Kommunerne er blevet kompenseret igennem Det udvidede Totalbalanceprincip (DUT), hvor det i forbindelse med den aktuelle dataindsamling er aftalt at kommunerne bliver økonomisk kompenseret for deres indberetningsbyrde til Danmarks Statistik.

2.15 Øvrige oplysninger

Øvrige oplysninger kan fås ved henvendelse til Danmarks Statistik.

3 Statistisk behandling

Oplysninger om frokostordninger er indsamlet fra kommuner og daginstitutioner, ved en kombination af web-, telefon- og besøgsinterviews gennemført af DST Survey. Valideringen består primært af genkontakt med de adspurgte kommuner og institutioner og gennemgang af de indsamlede svar i dataprocesen.

3.1 Kilder

Oplysninger om frokostordninger er indsamlet fra kommuner og daginstitutioner i Danmark igennem interviews gennemført af DST Survey. Oplysninger om frokostordninger er indsamlet ved en kombination af web-, telefon- og besøgsinterviews. Statistikken er en optælling af hvem, der arrangerer frokostordninger i daginstitutioner i Danmark. Målet er at lave optællingen på daginstitutionsniveau.

3.2 Indsamlingshyppighed

Data er indtil videre kun indsamlet én gang i 2018.

3.3 Indsamlingsmetode

Alle landets 98 kommuner har fået tilsendt et brev fra Danmarks Statistik med information om undersøgelsen samt en vedlagt skrivelse fra Børne- og Socialministeriet. Besøgsinterviewere har efterfølgende opsøgt kommunerne for at indsamle besvarelser for de kommunale og selvejende daginstitutioner. Kommunerne har således kunne besvare spørgeskemaet på vegne af kommunale og selvejende daginstitutioner i det omfang, det har været muligt.

Private daginstitutioner har fået tilsendt et brev med digital post fra Danmarks Statistik, med information om undersøgelsen samt invitation til deltagelse i et online spørgeskema. Efter en uge er et almindeligt postbrev sendt, vedlagt en skrivelse fra Børne- og Socialministeriet med yderligere beskrivelse af undersøgelsens formål mv.

De private daginstitutioner, der ikke har besvaret spørgeskemaet efter en måned, blev kontaktet telefonisk af en interviewer. Daginstitutionens leder (eller evt. en souschef) er blevet bedt om at besvare spørgeskemaet på vegne af daginstitutionen. I tilfælde hvor det ikke har været muligt at få kontakt med en leder, kan spørgeskemaet alternativt være besvaret af en køkkenansvarlig eller en pædagog med kendskab til frokostordningen.

Kommunale og selvejende daginstitutioner, som kommunerne ikke har svaret for, samt private daginstitutioner, som ikke har besvaret via internettet, er blevet kontaktet telefonisk for at besvare spørgeskemaet via telefon.

3.4 Datavalidering

Der er observeret problemer med ansatte i aldersintegrerede daginstitutioner, som ikke vidste, hvilken type af daginstitution de tilhørte. Der er forsøgt kompenseres for fejkilden ved, at interviewereren har forsøgt at komme i kontakt med en leder i daginstitutionen.

Nogle kommuner har haft stort indsigt i, hvilke frokostordninger der tilbydes i kommunens daginstitutioner og har således kunne besvare de fleste spørgsmål i spørgeskemaet på vegne af daginstitutionerne. I andre tilfælde har kommunerne kunne bidrage med ingen eller delvise besvarelser af spørgeskemaerne. De daginstitutioner som kommunen ikke har besvaret, eller kun delvist har besvaret (to eller flere manglende spørgsmålssvar) er efterfølgende blevet kontaktet telefonisk af en interviewer. De har fået mundtlig information om indsamlingen og er efter behov blevet tilbudt skriftlig information (brev fra Danmarks Statistik samt skrivelse fra Børne- og Socialministeriet med yderligere beskrivelse af formål mv.) tilsendt pr. e-mail.

Som udgangspunkt er det daginstitutionens leder (eller evt. en souschef), der er blevet bedt om at besvare Børne- og Socialministeriets spørgeskema på vegne af daginstitutionen. I tilfælde hvor det ikke har været muligt at få kontakt med en leder, kan spørgeskemaet alternativt være besvaret af en køkkenansvarlig eller en pædagog med kendskab til frokostordningen.

Indsamlingsmetoden resulterer i, at nogle spørgeskemabesvarelser indsamles to gange (delvist i kommunen og derefter i daginstitutionen). I tilfælde hvor kommune og daginstitution angiver forskellige besvarelser af samme spørgsmål er det altid daginstitutionens svar, der er blevet benyttet og registreret.

3.5 Databehandling

Under databehandlingsprocessen er svar fra daginstitutioner 0-5 år blevet delt ud på variabelen aldersgruppe (daginstitution 0-2 årige og daginstitution 3-5 årige). Da respondenterne i daginstitutioner 0-5 år er blevet spurgt direkte til disse aldersgrupper, påvirker det ikke målingsvaliditeten af undersøgelsen.

3.6 Korrektion

Der foretages ingen korrektioner ud over, hvad der er beskrevet under databehandling.

4 Relevans

Statistikken kan anvendes til at sammenligne, hvorvidt daginstitutioner tilbyder frokostordninger og hvilket indhold frokostordningerne har på tværs af kommuner. Endvidere kan statistikken anvendes til at forældre kan få informationer om frokostordningen i den kommune de har institutionsplads i. Statistikken er udarbejdet på baggrund af en aftale mellem Børne- og Socialministeriet og Danmarks Statistik.

4.1 Brugerbehov

Statistikken kan anvendes til tværkommunal sammenligning af dagsinstitutioners frokostordninger i Danmark..

4.2 Brugertilfredshed

Udarbejdelse af statistikken er sket på baggrund af en kontrakt mellem Børne- og Socialministeriet og Danmarks Statistik. Der har været regelmæssige kontakt imellem Danmarks Statistik og Børne- og Socialministeriet. Endvidere har der været afholdt interessentmøde, hvor Danmarks Statistik har fremlagt status på arbejdet og modtaget faglige input til dataindsamlingen.

4.3 Fuldstændighed af data

Ikke relevant for denne statistik

5 Præcision og pålidelighed

Der er indikationer på, at nogle spørgsmålsformuleringer kan være misforstået. Fejkilden vurderes ikke at være systematisk, men er en kilde til usikkerhed i statistikken. Det antages, at de daginstitutioner, som ikke har besvaret spørgeskemaet i gennemsnit fordeler sig som de daginstitutioner, der har besvaret. Da 12 procent af institutionerne ikke har svaret på spørgeskemaet, bidrager dette til en lavere præcision af statistikken. Der vil således være en større usikkerhed i sammenligninger inden for de enkelte kommuner en ved sammenligning er på tværs af kommuner.

5.1 Samlet præcision

Talenes præcision er primært påvirket af om daginstitutionerne har forstået de spørgsmål, som de er blevet stillet, bortfaldets størrelse og korrektioner under databehandlingen. Der er foretaget mindre korrektioner under databehandlingen, hvorfor denne ikke påvirker præcisionen. Der er observeret problemer med daginstitutionernes svar til spørgeskemaet. Nogle svar har indeholdt modstridende informationer og problematiske svar, som er identificeret ved databehandlingen. Fejkilden er ikke systematisk og derfor mindre problematisk for den overordnede præcision.

Til denne udgivelse indgår 88 pct. af 3952 institutioner i Danmark. Optællingen indeholder derfor 88 pct. af de samlede enheder. Det sænker præcisionen af undersøgelsen, fordi der er bortfald på 12 pct. Det antages i undersøgelsen at disse 12 pct. fordeler sig, som de 88 pct., der er med i optællingen. Det sænker præcisionen af undersøgelsen. Det gælder specielt på informationer indenfor en kommune, mens tværkommunale sammenligninger har højere præcision.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Ikke relevant for denne statistik

5.3 Anden usikkerhed

I forhold til spørgeskemaet er der observeret mindre interviewfejl i spørgsmålet om, hvorvidt daginstitutionen tilbyder den samme frokostordning til børnene på tværs af aldersgrupper i daginstitutionen. Intervieweren har i få tilfælde noteret et nej, men alligevel gået videre i besvarelsen og svaret for hele daginstitutionen samlet. Dette har været muligt at gøre, fordi besvarelsen er sket på et papirspørgeskema – intervieweren skal selv navigere rundt i filtre, som de er beskrevet i papirspørgeskemaet. Det vurderes at nogle af interviewerne måske ikke har forstået spørgsmålet korrekt. En anden forklaring kan være, at der i nogle tilfælde er noteret et fejlsvar. I de tilfælde, hvor problemet er identificeret i kvalitetskontrollen er fejlene blevet udredt af DST-survey.

Der er observeret ikke udtømmende svarkategorier i det anvendte spørgeskema, hvilket kan have ført til meningsløse svar. Det gør sig gældende i spørgsmålet i spørgsmålene om hvem, der har besluttet hvilken frokostordning, der tilbydes i institutionen, og hvad den aktuelle frokostordning i daginstitutionen er. Disse spørgsmål blev anvendt i udgivelsen af FROK1, som var første udgivelse af undersøgelsen.

Statistikken FROK1 blev udgivet den 28. september 2018, men blev trukket tilbage den 22. november 2018. Grunden til at FROK1 blev trukket tilbage var en fejl i svarkategorierne til spørgeskemaet, som blev anvendt til at indhente oplysninger om daginstitutionernes frokostordning. Spørgsmålet om hvem der var ansvarlig for frokostordninger i daginstitutioner indeholdte en svarkategori, som ikke stemte overens med de muligheder daginstitutionerne har for at arrangere frokostordninger. Svarkategori 3 (daginstitutionen arrangerer selv frokostordning) var således ugyldige, da denne mulighed ikke stemmer overens med de muligheder for frokostordning som dagtilbudslovens tilsiger daginstitutionerne. Statistikken var baseret på samme datagrundlag som FROK2 og FROK3.

Under fejlsøgningsprocessen er der observeret enkelte modsatrettede svar fra daginstitutionerne i undersøgelsen. Disse svar er medtaget i statistikken, fordi de kan dække over specielle lokale forhold og vurderes at have mindre effekt på statistikens kvalitet. Undersøgelsen er en optælling af frokostordninger.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, beslutes og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Der er ikke identificeret væsentlige fejl i indsamling af data til statistikken, men undersøgelsen medtager ikke alle enheder og det antages således at bortfaldet af daginstitutioner vil give samme svar, som de daginstitutioner, der er medtaget i statistikken. De manglende antal enheder i optællingen sænker kvaliteten af statistikken. Sammenligning af informationer indenfor kommuner bør derfor anvendes med forsigtighed, mens kvaliteten af tværkommunal sammenligning vil være højere, fordi disse tal baserer sig på et højere antal enheder. Ved revisionen til december forventes der ingen større revisioner på generelt niveau, mens der kan forekomme væsentlige revisioner indenfor de individuelle kommuner.

En anden svaghed i statistikken er, at den ikke er sammenlignelig over tid, idet det er første gang at frokostordninger opgøres.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Statistikken revideres ikke systematisk, men kun hvis væsentlige fejl og mangler opdages.

6 Aktualitet og punktlighed

Statistikken udkommer første gang den 30. november 2018 med tal for 2018. Statistikken offentliggøres uden forsinkelser i forhold til forud annoncerede udgivelsestidspunkt i udgivelseskalendareren.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Statistikkerne FROK2 og FROK3 udgives den 30. november. Der er ingen forventninger om revision af statistikkerne for 2018.

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken offentliggøres uden forsinkelser i forhold til forud annoncerede udgivelsestidspunkt i udgivelseskalendareren.

7 Sammenlignelighed

Statistikken er sammenlignelig på tværs af kommuner. Statistikken er indtil videre kun udarbejdet for året 2018 og det er derfor endnu ikke muligt at sammenligne statistikken over tid.

7.1 International sammenlignelighed

Lignende opgørelser udarbejdes også i andre lande, men udarbejdelsen af denne statistik er ikke baseret på EU-forordninger eller andre internationale retningslinjer og standarder. Det er derfor vanskeligt direkte at sammenligne tallene internationalt.

7.2 Sammenlignelighed over tid

Statistikken er indtil videre kun udarbejdet for året 2018. Det er derfor endnu ikke muligt at sammenligne statistikken over tid.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Statistikken skal ses i sammenhæng med øvrige statistikker i Danmarks Statistik inden for børneoplysningsområdet, hvor der de seneste år er kommet øget politisk interesse for specielt kommunalt sammenlignelige opgørelser. Danmarks Statistik offentliggør også statistik om:

- [Takster for børneoplysning](#)
- [Modtagere af tilskud til privat børneoplysning](#)
- [Børneoplysning før skolestart](#)
- [Børneoplysning efter skolestart](#)

7.4 Intern konsistens

Undersøgelsen er baseret på web-, telefon- og besøgsinterviews. Der gøres et stort arbejde for at sikre, at de anvendte informationer er konsistente og valide i forhold til at koble dem til de relevante registeroplysninger på området. Eksempelvis udtages stikprøver af data, som kontrolleres manuelt efter dataindsamlingen.

8 Tilgængelighed

Statistikkerne offentliggøres i Statistikbanken under Institutioner i tabellerne FROK2 og FROK3.

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Statistikken udgives ikke i Nyt fra Danmarks Statistik.

8.5 Publikationer

Statistikken indgår ikke i nogen publikationer fra Danmarks Statistik.

8.6 Statistikbanken

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under [Institutioner](#) i tabellerne:

- [FROK2](#): Frokostordninger i daginstitutioner efter område, ejerform, aldersgrupper, frokostordning og enhed.
- [FROK3](#): Indhold af frokostordninger i daginstitutioner efter område, ejerform, aldersgrupper og frokostordning.

8.7 Adgang til mikrodata

Forskere og andre analytikere fra autoriserede forskningsinstitutioner, kan få adgang til statistikens mikrodata gennem Danmarks Statistiks [Forskerordning](#).

8.8 Anden tilgængelighed

Statistikken stilles til rådighed for serviceopgaver mod betaling. Læs mere om [skræddersyede løsninger](#) eller få flere oplysninger ved at kontakte DST Consulting.

8.9 Diskretioneringspolitik

[Datafortrolighedspolitik](#) i Danmarks Statistik.

8.10 Diskretionering og databehandling

Statistikken offentliggøres på et aggregeringsniveau, der ikke nødvendiggør diskretionering.

8.11 Reference til metodedokumenter

Der findes ingen separate metodedokumenter for denne statistik.

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er denne statistik placeret i Befolkning og Uddannelse. Den statistikansvarlige er Mark Søndergaard, tlf. 39 17 36 18, e-mail: msg@dst.dk.

9.1 Organisation

Danmarks Statistik

9.2 Kontor, afdeling

Befolkning og Uddannelse, Personstatistik

9.3 Kontaktpersonens navn

Mark Søndergaard

9.4 Kontaktpersonens funktion

Statistikansvarlig

9.5 Adresse

Sejrøgade 11, 2100 København Ø

9.6 E-mailadresse

msg@dst.dk

9.7 Telefonnummer

39 17 37 58

9.8 Faxnummer

N/A